

Művelődési jegyzetek

A jövő héten vetítik

A **Stúdió** filmszínházban kerül vetítésre a hazai filmgyártás legújabb alkotása, a **HOSEK**. Az új román filmet a Bufta filmgyár legfiatalabbjai készítették. Az elsőfilmes rendező Șerban Creangă a saját életkorához legközelebb álló kérdéseket boncolgatja. Hosek életét csupán néhány évig követi a forgatókönyv, de ez a pár esztendő egy korszak a felnőtté válás, a helytállás, az alkotó emberré válás időszakával.

Fiatalszínház és színházzeltek álltak a felvétel előtt. Nicky Wolz több mint két éve tagja a Temesvári Állami Német Színháznak s a tehetséges fiatal pantomim művész már külföldi turnékon is bebizonyította tehetségét. Első filmjében a HOSEK-ben az odaadó, igaz jóbarátot, Smachet alakítja.

A cselekmény középpontjában álló két fiatal — Laurát és Sergiut —, a két főszereplő: Emilia Dobrin, illetve Vladimir Găitan alakítja. A remekül megalkotott diákszerelmek jeleneteiben két fiatal tehetség mutatkozik be.

Francia—olasz koprodukció szerepel a Muresul filmszínház jövő heti műsorán. A **GYILKOS JATEK** rendezője, Sergio Gobbi kitűnő színészekre bízta a jobb szerepeket. Pierre Vanek ebben a filmben bizonyította be sokoldalú tehetségét, Elza Martinelli és Robert Hossein nem kell külön bemutatnunk a mozitárogató közönségnek.

A kalandfilm cselekményét egy háborús bűnös leleplezése képezi.

A művelődési otthon igazgatójának gondjai

A községi néptanács egyik irodájába kopogtattunk be, a helyettes partitkár, a művelődési otthon igazgatóját kerestük.

— Gugu elvtárs hazament ebédre.

Órára tekinttem. Valóban már jóval túl volt fél hárommal is. Vártunk.

Kocoshaju kisfiú rontott be az irodába jelezve, hogy már értesítették a művelődési otthon igazgatóját.

— Itt jön már Gugu bácsi — s ezzel el is tűnt a hosszú folyosón a kis torzborz.

Nem tudom miért, de arra számítottam, hogy idős emberrel fogok kezefogni.

— Gugu Ioan vagyok — mondja a jegenyemagas fiatalember s barátságosan nyújtja kezét.

Hallottam, keresnek. Tessek átjönni hozzám. Nálam igaz hidegebb van, de én nem szeretem a túl meleget. Bagyaszt.

Az elnyomott sok cigarettavég jelezte csak az idő múlását. A hat műkedvelő csoportról, teli előkészületekről, tervekről beszélt a fiatal román tanár, aki a paulusi megneveléssel foglalkozik.

— Hozzám legközelebb áll az összes kulturális csoport közül a színházcsoport — mondja. — Magam is fellepek, elvállalok kisebb

szerepeket, de sajnos, az időm nagyon kevés. De ha már szóba került a színházcsoport, hadd mondjam el, hogy nagyon silány a választék. Az Indramatorul cultural-ban megjelent egyfelvonásos színarabok kissé nehézkesnek tűnnek. S ezért inkább a klasszikus repertoárt választjuk.

— Mivel lép idén színpadra a paulusi színházcsoport?

— Két Aleksandri darabot mutatunk be: **Piatra din casă** és a **Drumul de fier**-t. A község közönsége nagyon szereti Aleksandri színdarabjait. Lope de Vega és Goldoni műve bemutatásával is akarunk próbálkozni. A két színnyelv szerző gazdag humora ma is magával ragadja a közönséget.

Szó esett az agitációs brigádról, amely a paulusi fiatalság kérdéseivel foglalkozik, pellengérré állítja azokat, akik kihívóan öltözködnek és viselkednek, s nem illeszkednek bele a község életébe.

MEGJELENT A KORUNK

Eros a tudomány fényében ★ **HARSANYI ISTVÁN**: A szexualitás jelentősége ★ **ZÖRÖG BENJÁMIN**: A szerelemről — a pszichológia nyelven ★ **VICTOR SÁHLEA-NU**: A monogámia embertani problémája ★ **SZUCS KALMAN**: Szexualis elfojtás és idegrendszeri zavarok ★ **ROTH ENDRE**: Nemiség és szociológia ★ **MÓDY JENŐ**: Az ember biológiai jövője ★ **Játek, stratégia, gazdaság** ★ **Nemzetközi élet és filozófia** ★ **Műszaki nevelésünk kérdései** ★ **Székelyudvarhely művelődési életé** ★ **GALL ERNŐ**: Monológ vagy párbeszéd? ★ **Feljegyzések** Balint Gáborról, Budai Józsefről és Brassai Viktorról ★ **Jevtusenko, Martinov- és Vozneszenszkij-versek** ★ **LÁSZLOFFY ALADÁR**, **PALOCZAY ZSIGMOND**, **PÁSKANDI GEZA**, **SZILÁGYI DOMOKOS** szerelmi költészetéből ★ **JANCÓS ELEMÉR**: Benedek Marcell életműve ★ **SZILÁGYI JULIA**: Iróné-e a nő? ★ **INCZE JÁNOS**: Rembrandt fény ★ **JUNGER ERVIN**: Darmstadt, 1969 ★ **BALÁZS SÁNDOR**, **BAKK PÁL**, **BALOGH EDGAR**, **BODOR PÁL**, **CZIMBALMOS LÁSZLO**, **E-GYED AKOS**, **GÁBOR DÉNES**, **HEREDI GUSZTÁV**, **HERMANN GUSZTÁV**, **HEVES FERENC**, **LÁSZLO ATTILA**, **LÁZÁR JÓZSEF**, **SZABÓ SÁNDOR**, **SZÉLES KLÁRA** írásai.

KRÓNIKA, TEKA, TALLOZÁS.

Nyitott szemmel

1. Hallottak már fűrdőszobában fogott tolvajról? Az eset Lippán történt. A tolvaj, Gorgan Gheorghe epi nemrégiben. Legtöbbször lopásért ült. Ezúttal a tulzott alkohol fogyasztása okozta vesztét. Erősen elalt állapotban felebredt benne a régi „virtus” és behatolt Deme Teodor lakásába. A konyhában egy villanyrezszt csomagolt össze. A „munka” közben megehezett és leült harapni valamit az asztalon található enniivalból. Deme váratlanul hazaérkezett s a tolvajnak menekülnie kellett. Kétségbeesésében a fűrdőszobában próbált elrejtőzni, de a gazda rázarta az ajtót. Így került Gorgan újra a bíróság elé. Tizenegyzedszerre.

2. Ausztriába szülő utlevéllel utazott a vonaton Bidner Mihály, Arad Halmágyan utcabeli lakos. A kötelező vámvizsgálatnál írásban és

szóbelileg is azt állította, hogy nincsen nála pénz. Később megijedt és bevallotta: 2500 lejt és 220 schillinget rejtett el cipőjébe. A bíróság Bidnert 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

3. Lung Ioan, nagylaki földművelő nemrég szabadult a börtönből, ahol lopásért kapott büntetését töltötte. A negyhónapos kényszerpihenő — úgy látszik — kevésnek bizonyult. Lung újra két ízben is megdörmölte a közvagyon. Az első kísérlete sikerült, két zsák csöveskukoricát lopott el az mtsz kotárkaiból. Másodszor azonban porul járt: az éjjeli őrs észrevette és lefűlte.

4. Egy évi börtönbüntetésre ítélte a bíróság Frian Ioan vagongyári munkást, aki sorozatosan meglopja munkatársait. Az öltözői szekrények ajtaját feszítette fel és így jutott különböző tárgyak birtokába.

Tájékoztató

Filmek

STUDIO: Az ezüst oroszán birodalmában (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).
MUREȘUL: A bábu (10). Az ezüst oroszán birodalmában (14, 16, 18, 20).
VICTORIA: A pária (11, 14, 16, 18, 20).

IFJUSÁGI: Enrico kapitány órája (11). Ember lakásukitallással (16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): Angeli-ka és a szultán (17, 19, vasárnap: 10, 15, 17, 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): Erős lelek (15, 17, 19).

CFR (Grádiște): Szerelmesek paradicsoma (17, 19, vasárnap: 15, 17, 19).

MIKELAKA: Becket (18, vasárnap: 15, 18).
A VIDEKI MOZIK MÜSORA
LIPPÁ Mureșul: Pária; Dacia: Eltűnt egy Fragonard.
BOROSJENŐ: Háború és béke.
SEBES: Nem lesznek vállások.
KISJENŐ: Melletted emberek élnek.

BOROSSEBES: Robbantsátok fel a bankot.
PANKOTA: Becsületbeli ügy.
KÜRTÖS: La dolce vita.
NAGYLAK: A balta.
SZENTANNA: Angelika és a szultán.
VILÁGOS: A heroin.
KÖRÖSBÖKENY: Robbantsátok fel a bankot.
VINGA: Hálátlan kor.
PECSKA: A világ strandjain.

Bábszínház

VASÁRNAP, január 11-én 10.30 órakor: Mureșul și Olțul (bemutató).

Hangverseny

Vasárnap, január 11-én 11 órakor a Kulturpalotában hangversenyt tart az aradi Állami Filharmonia. Vezényel: Ferdinand Quattrochi (Franciaország), közreműködik: Liana Șerbescu.
Műsoron: Debussy: Két nokturn; Ravel: G-dúr zongoraverseny; Bizet: Szimfónia.

Az Aradi Filharmonia népi zenekara január 11-én, 16 és 19 órai kezdettel bemutatja „Cintec drag pe Criș și Mureș” című műsorát. Lucrția Ciobanu, Elena Merişoreanu, Dumitru Constantin, a Bukaresti Rádió és Televízió szolistái, valamint Adriana Comşa és Vasile Popa az Aradi Állami Filharmonia szolistáinak közreműködésével.

Műsorbemondó és vidám jelenelek előadója: Teli Ilie, vezényel: Ady Ionaș; folklorgyűjtő: Ion T. Florea.

Múzeum

Az Aradi Múzeum megtekinthető naponta 10—13 és 16—19 óra között a Kulturpalotában. Hétfőn zárva.
A Múzeum alábbi osztályai vannak nyitva:
— Román népművészeti kiállítás;
— Régészeti kiállítás;
— Képzőművészeti tárlat;
— Az 1848—49-es forradalmi múzeum.

Egyetlen mondatban

- Egy fiatal tornyai történelmtanár, Ujj János tegnap délután érdekes előadást tartott a Népi Egyetemen A XX. század diplomáciájáról címen.
- Pataký Sándor retrospektív kiállítását — tekintettel a rendkívüli emléklődesre — január 15-ig tartják nyitva a Vasile Alecsandri utcai tárlatteremben.
- A szakklicumok és szakis kolák osztályfőnökei részére a megyei Tanfelügyelőség február elején érkezőtől szervez, melynek témája Az osztályfőnökszerepe az iskola összes nevelői tevényező egységének biztosításában lesz.
- Ugyancsak érkezőtől tisztázzák hamarosan az októdi mesterek szerepét az iskolában, valamint azokat a módszertani eljárásokat, amelyek elengedhetetlenül szükségesek az elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátításához.
- A megyei Tanfelügyelőség január 14 és 16 között szervezi meg a különböző területi központokban az első évharmaid októdi-nevelő munkájának eredményeit elemző értekezleteket.
- Az első évharmaid tevékenységét a megye területén lévő minden iskola pedagógiai tanácsa január 17 és 25. között vitatja meg.
- Az Aradi Pedagógiai Liceum és a Nagylaki Liceum igazgatói, valamint Galea Pavel főigazgató tanfelügyelő részt vett Bukarestben az Oktatásügyi Minisztérium január 7-én és 8-án megírtott munkálésán, amelyen a pedagógiai liceumok tevékenységét elemezték.
- Vasárnap Birsán a bokszei. Másán a vingai műkedvelők vetélkednek a helyiakkal a legjobb műkedvelő együttes” címmért.
- Február elején tartják meg a tanulók tudományos versenyeit.
- A második évharmaid január 12-én kezdődik.

„Mert a felesége vagyok...”

A régi ház kis szobájában egykori és újabb jénylepek zavartalan sorozata egy kedves család bensőséges életéről tanuskodik. A Banji család otthonában, a Regi-pei utca 11 szám alatt, első pillantásra a látogató nem éri meg az elmúlt hetek változásait, izgalma- it. Banji Erzi néni egyidős az őszülő XX. századdal és az utóbbi 20 évet társalanul töltötte a falak között, mert Banji József csak nemrég tért vissza hozzá huszéves kalandból.

— Megérte, Józsi bácsi?
— Nem. Habár az első években nagyon boldognak hittem magam. Tudja, akkor még nyár volt...

Keserűen legyint és rövid időre megszabad a beszélgetést. Banji néni a nagyanyjára emlékeztet. Ha nem a kisiskölt házasalet emléke borongna körülöttnök, megkérdezném, hogy szeretett-e másélni az unokájának?

— Nem valami vidám történet — mondja Banji József, de szeretném, ha meghallgatná és megírná. Probálja úgy megírni, hogy tanuljanak belőle valamit a fiatalok és úgy, ahogy a feleségem megérdemli.

Már negyedszázada voltunk házasságban, amikor elhagytam a válságot. Az illoé nagyon szép volt és fiatal. Husz évig éltem vadházasságban, mert a feleségemtől nem vántam el. De arra se gondoltam, hogy egyszer meg visszakérülök ide. E viszony miatt az egész család elfordult tőlem és ahogy az évek bandukoltak, egyre nehezebb lett az életem.

— Banji néniel találkoztak időközben?

— Néha az utcán és a kórházban. Tíz évvel ezelőtt megoperáltak csonttrákulással, azóta sánta vagy ahogy ő mondja, nyomorék. A kórházban figyeltem fel valamire, amikor meglátogattam. Tudja, hogys mondtam, a megcsalt és elhagyott asszonyok bána- ta mélyebbről jön és fájdalmasabb. Akkor döbbentem rá, hogy a múlt idő, nemcsak gyógyít, hanem mint a folyóvíz eróziója a kanyarban: az egyik partot felbőlti homokkal, de a túlsó oldalon kimossa meg a fakát is. Tudom, hogy akkor kellett volna visszajönnöm.

Tavalyelőtt engem jött meglátogatni a feleségem a kórházba. Erőszűket miatt, amint látja tőből levágták a bal lábamat. Aztán egy- re jobban megecetesedett az élet. Akárt elhagytam a családomat, egy nap kijelentette, hogy beutalt az öregek otthonába. Tudtomon kívül eljött ide és beszélt a feleségemmel is. Ezért hívtamam őnt, ezt akarom, hogy megírja: a nyomorék feleségem, akit mint erős, egészséges, munkabíró ember hagytam el, most fél lábbal és két manköval magához fogadott.

Banji néni legszívesebben a lányáról beszél, olyan meleo hangon, mintha az édesanyja lenne. Pedig csak öt éves korától nevelte, mert férje első házasságából származik.

— Ha én születtem volna, akkor sem szeretném jobban. Az egy- düllet, a betegség és a magány ne- ház óráiban, az igazi megpróbáltatások idején, úgy érzem, mindenki csak tanulhatott volna tőle önfeledlőzést és szeretetet.

— Már nem egy olyan szűlő- gyerek viszonyul találkoztam, melyre még emlékezni is kelle- metlen, habár azok nem voltak „mostohák”. Öszintén sajnálom, hogy most nem találkoztam, a ked- ves lányával, de az olvasók és a magam részére megjegyezném a nevét.

— A férje után Weichelt Irén.

★

A kisiskölt házasalet előtt zavartan szoktam ácsorogni, ha el- kerülhetetlenül muszáj. Zavarom egyik oka, talán az, hogy több emberhez nem méltó esettel mér- gezett meg az eddigi tapasztalat. Tudom, hogy minden ember egy földrés: sajátos bűnökkel és ér- tékekkel, kiadott és működő vul- kánokkal, felhőkkel, amelyek oly- kor eltakarják a napot, rejtett kincsekkel a mélyben és időjárasi zavarokkal, behavazott utakkal és vásári örömmökkel. Úgy látszik megingott a hitem az emberi kap- csolatok tisztaságában és érdek- után kutatok ott is, ahol nincs más, csak érzélem.

Amikor Banji néni a kapuig ki- sért, megkérdeztem:

— Miért tette?

— Mert a felesége vagyok!

FRISS PANIÁN IVAN

Az Arad megyei Zöldség- és Gyümölcsértékesítő Vállalat

alkalmaz

— B C és E jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőket, akik legalább 5 esztendei sofőri gyakorlattal rendelkeznek.

— IV.—VI kategóriába tartozó gépkocsi szerelöket.

Felvilágosítást nyújt a vállalat személyzeti osztálya, Cloșca ut- ca 2 szám.

Az Aradi Szállítási Vállalat

Victoriei ut 37

azonnal alkalmaz

— munkaszervezési osztály vezetőit. (Jelentkezhetnek gépész- vagy elektro-gépészmérnökök legalább 8 esztendei szakmai gya- korlattal).

— vezetőmérnökök. (Jelentkezhetnek gépész- vagy elektro-gé- pészmérnökök, legalább 8 esztendei szakmai gyakorlattal).

— tíz autóbussz sofőrt 3—5 évi gyakorlattal, C és D vezetői jogosítvánnyal.

Az érdekeltek január 16-án délután 5 órakor jelentkezzenek a vállalat székhelyén.

Az Aradi VAGONGYÁR alkalmaz

szakképesített munkásokat az alábbi mesterségekben:

- VILLANYHEGESZTŐ
- LAKATOS
- ESZTERGALYOS
- MARÓS
- SZAKKEPESÍTETLEN MUNKÁSOKAT

Ugyancsak alkalmaznak általános iskolát végzett, katonai szolgálatuknak elegendő telt egyénekét az alábbi szakmában való szakképesítésre:

- VILLANYHEGESZTŐ
- LYUKASZTÓ-MENETVÁGO
- PRESÉPG KEZELŐ
- KOVÁCS

Mindenemű felvilágosítást a vállalat személyzeti osztálya nyújt.

Televízió

Szombat, január 10.

17.00 Német nyelvű adás.
18.05 A város kulcsa — ifjusági vetélkedő.
19.00 Híradó.
19.35 Rajzfilmek.
19.45 Enciklopédia.
20.45 Bosszúallók — Szerellem első látásra.
21.35 Könnýzene.
22.30 Híradó: Sport.
22.55 A labdarugó-világ bajnokság sorsolása.
Vasárnap, január 11.
8.15 Konzultáció vegytanból IX—XII osztályosok számára.
8.45 Vasárnapi matiné.
10.15 Faluműsor.
11.15 Szimfonikus hangverseny.
12.00 A háza védelmében.
12.35 A tévé magyar nyelvű műsora
16.30 Magazin.
19.00 Híradó.
19.20 Filmujdságok.
19.40 Román népdalok és népi táncok.
20.00 Varieté műsor.
21.30 Ki kapaszkodik feljebb — háromcsillagos játékfilm.
23.10 Híradó.
23.25 Sport.

Hétfő, január 12.

18.00 Műszaki konzultáció.
18.20 Ifjusági műsor.
18.50 Isidor Androniceanu énekel.
19.00 Híradó.
19.30 Emlékezés Eminescuról.
19.40 Aristide Buhoiu tévé-riport-ja.
20.00 Reflektor.
20.15 Rio bravo — művészfilm (I).
21.00 A Perinița-együttes folklor- műsora (intervjú).
21.30 Névtelen csillag.
22.30 Politikai jegyzetek.
22.40 Zenés intermezzo.
22.50 Híradó.
23.10 Színházi ujdonságok.

Kedd, január 13.

13.25—15.15 Labdarugás: Bákói Dinamo—Skóciai Kilmarnock — közvetítés Bakóból.
18.00 Gyermekek világa.
18.30 Gazdasági ankét.
19.00 Híradó.
19.20 Autosoknak.
19.30 Az atom, ez az ismeretlen.
20.00 Reflektor.
20.15 Színházi est: A toborzótiszt, George Farquhar darabja.
22.00 Híradó.
22.20 Könnýzene szemle.
22.45 A föld körül: Novi Sai

Szerda, január 14.

18.00 Iskolásoknak.
18.30 Román lakodalmi szokások.
19.00 Híradó.
19.20 Zenés üdvözetek.
19.40 Tévé-ankét.
20.15 Filmmuzeum: A Niebelungok — I. rész Siegfried.
21.45 Könnýzene.
21.55 Zenei közvetítés Szófiából.
22.40 Irodalmi műsor.

Csütörtök, január 15.

17.30 A tévé magyar nyelvű műsora.
18.05 Kaland a hegyekben — filmsorozat.
18.35 Beszéljünk helyesen románul.
19.00 Híradó.
19.20 Népzene.
19.30 Közlekpép: Demostene Botez.
20.00 Reflektor.
20.15 Operaest: Michelangelo (II).
22.05 Varieté műsor.

Péntek, január 16.

17.00 Konzultáció matematikából XII. osztályosoknak.
17.30 Fizika-konzultáció VIII. osztályosoknak.
18.00 Nagy muzikusok gyermek- kora (II) Mozart.
18.30 Gazdasági aktualitások.
18.50 Népzene kívánság-hangver- seny.
19.00 Híradó.
19.20 Reflektor.
19.30 Tudomány adás.
20.30 A mumia közlelep, film.
22.20 Nemzetközi aktualitások.

A gazdasági fejelem minden vállalat szervezésének és működésének alapvető elve

(Folytatás az 1. oldalról)

ütemes ellátása és a szükséges munkaerő biztosításának elmulasztása miatt pedig 45 ezer gép/óra.

A helyi pártzervek által végrehajtott elemzések kiemelték, hogy legtöbb esetben ezek a hiányosságok a munkafegyelem megsértésének tulajdoníthatók. Szilárd elhatározásunk, hogy mind a megyei pártbizottságnál, mind a municipiumi és városi pártbizottságoknál véglegesen felszámoljuk a különböző hiányosságok megállapításának és írásbeli nyilvántartásának módszerét, mely csupán arra szolgált, hogy elmondhassuk „ismerjük”, „tudomásul vesszük” és hibákról. Nem a hiányosságok „regisztrálására”, hanem a megállapítására van szükség, hanem szilárd intézkedésekre a termelési kapacitások teljes felhasználása céljából. Ilyen téren nemcsak a fakitermelő és feldolgozó, a tejfeldolgozó vállalatokra, a Junius 11 kendergyára vagy a Vagongyára gondolok, melyek a „rekordot” tartják a termelési kapacitások alacsony felhasználási mutatószámát tekintve, hanem mindazokra az egységekre, amelyeknél hasonló jelenségek tapasztalhatók.

Teljes mértékben érvényesek az aradi vállalatokra, a helyi pártzervekre az RKP KB p. n. r. s. a. n. a. munkaeörszűrés felhatalmazására, a rend és a fegyelem megszilárdítását célzó határozott akció kibontakoztatására, a munkaerő-hullámzás felszámolására vonatkozó utmutatásai. Hogy milyen szükséges szilárdan e célkitűzések szellemében eljárni, azt a megye iparának összességében mutatózó káder-fluktuáció helyzete igazolja. 1969-ben 12 400 embert alkalmaztak és különböző okokból 10 600 hagyta el munkahelyét. E munkaerő-vándorlás okai legnagyobb részben szubjektív természetűek és mivel a helyi politikai és adminisztratív tényezők közbevetésével függnek, kiküszöbölhetők és ki is lehet küszöbölni őket azáltal, hogy komatív közveleményt alakítanak ki azokkal szemben, akik fegyelemzetlenek és zavarják a termelés rendjét.

Az 1970. évi tervfeladatok által elénk állított komplex problémák megfelelő megoldását csak olyan mértékben biztosíthatjuk, amilyen mértékben a megyei pártbizottságtól kezdve az üzemszervekig alap-szervezeteik teljesítik majd az RKP

KB 1969. decemberi plenárisának azt a követelményét, hogy ne általánosságban, hanem konkrétan foglalkozzanak a gazdasági kérdésekkel, hanem konkrét módon, elemelve minden egység helyzetét és hatékony intézkedéseket állapítva meg a problémák hozzáférő, operatív megoldása céljából. Csak ilyen módon biztosíthatjuk, hogy a gazdasági tevékenység javítását ne sietve összecsapott intézkedések, időleges megoldások révén valósítsuk meg, melyek nyomán csupán pillanatnyi eredményeket lehet elérni, hanem komplex, energikus, tartós hatású intézkedések révén. Ilyen értelemben két példát hozunk fel meggyőző reprezentatívabb példák között, melyek a jelen pillanatban nagy erőfeszítéseket tesznek tevékenységük gyökéres javítása érdekében.

A Szerszámgépgyár tavaly az év első három negyedében 438 esztendővel maradt adós. Az objektív nehézségek és igazolások nem hiányoztak. Noha egyes gátló körülmények nem lettek volna legyőzhetetlenek, a gyár vezetősége és az üzemi pártbizottság néhány tagja a mögé az álláspont mögé sáncolták el magat: „Többet nem lehet”. Ime azonban, a megyei pártbizottság ösztönzésére élénk akció kezdtek, mely pozitív eredményekkel végződött. A lemaradás okainak feltárására indított tanulmányokból kitűnt a többi között, hogy a gyár munkásainak 67 százaléka három évnél rövidebb idő óta dolgozik a vállalatban és többségük olyan fiatal, akik a munkahelyen szakképesítettek, rövid időtartamú tanfolyamokon, vagy a szakmai iskolákban. Mivel ugyanolyan valamilyen a termelés szempontjából döntő szektorokban dolgoznak, és azok az alkalmazottak, akiknek munkaszervezését ismételt igazgatlan hiányzás miatt felbontották vagy adminisztratív szankciókban részesültek, legnagyobb részben szintén ehhez a kategóriához tartoznak — két fronton indították akciót: a szakmai továbbképzés fellendítése és a szocialista öntudat fejlesztése, a munkásaitka elveinek ápolása terén. Természetesen, bonyolult és hosszabb időt igénylő nevelő folyamatról van szó, de kétségtelen, hogy ennek következtében kibontakoztatása eredményezhet vezet.

A másik példa, amelyre hivatkozom, a Vagongyár esete. Ismeretes, hogy a vállalat volt vezetői

„felkerekítették” a számokat, tévesen informáltak a párt- és állami szervezetek a termelési tényezők helyzetéről, megszegezve ezáltal a párt- és állami felügyelet és szilárdan megkötött a nemzetgazdaságot. Ez arra indította a megyei pártbizottságot, hogy leváltassa a régi vezetőket, és tagjait kizárja a párt soraiból. A gyárban helyreállt a fegyelem és a törvényesség. Ugyanakkor, felügyelve a munkaközösség életében mutatkozó új jelenségekre, tudomásunkra jutott az a tény, miszerint egyes felelős állásban dolgozó káderek, attól az óhajtól vezelve, hogy nyugodt, „fejtörésmentes” életet biztosítsanak önmaguk számára, más vállalatokba akarnak távozni, illetve mások a káderek hátrányai a felelősséget a közvetlenül rájuk bízott feladatokkal kapcsolatban, illetve kiakarnak bujni ezek alól, különböző papírokkal és aláírásokkal fedezve önmagukat, ami természetesen formalizmushoz, bürokráciához vezet, megakadályozza a kérdések operatív, kezdeményező szellemű áthátolt megoldását.

Annak érdekében, hogy megelőzzük az ilyen megnyilvánulásokat, melyek ellentmondanak a szocialista társadalom etikai elveinek és súlyosan megkárosítják a nemzetgazdaságot, a megyei pártbizottság, az összes pártzerveknek és szervezeteinek fokozniuk kell igazságosságát a gazdasági vezetők káderek tevékenységével kapcsolatban.

Befejezésül rá szeretnék mutatni, hogy nem lehet szó csupán egy kiterjedt akción a fegyelem erősítésére, ha nem veszik figyelembe a termelés tudományos megszervezésének követelményeit, nem használják ki körültekintően a munkaerőt, amikor a „nagyvonalúan” megállapított fajlagos fogyasztási normák lehetővé teszik a nyers- és segédanyagok pazarlását.

Anélkül, hogy csökkentenék a vállalatokra háruló felelősséget, hangsúlyoznunk kell, hogy nem lehet rendet és fegyelmet létrehozni ott, ahol nem tartják tiszteltetben a termelési ütemességének követelményét, ahol hibák csúsznak be a más vállalatokkal való együttműködésbe és a műszaki-anyagi ellátásba. Míg az összes erőket az 1970. évi tervfeladatok szigorú teljesítésére, úgy „éljük, jogunkban áll megkövetelnünk, hogy a megállapított és normalizált feladatok ne változzanak meg egyik napról a másikra a felépítésük ne ingadozzék, mint a kaméleon színe. Természetesen, megértjük a rendkívüli, előre nem látható helyzeteket — és ilyen esetekben megfellelőképpen járunk el, nem kivétel semmilyen erőfeszítés. Nem lehet azonban állandósítani a rendkívüli helyzeteket; a termelésben bekövetkező zökkenőket, melyek a Gépgyártóipari Minisztérium által — hogy csak egy példát idézzek — a Vagongyár tervfeladataiban hozott ismételt módosítások okoztak. Ezek a zökkenők legtöbbször a minisztérium tevékenységében fellelhető hiányosságoknak tulajdoníthatók.

Végül soron a terv felépítésében eszközölt gyakori változtatások — amit pártunk vezetősége annyiszor megbírt — negatív módon hatnak a munkalegkötőre, gazdasági és pénzügyi fegyelemzetlenségre vezetnek a termelői gazdasági egységekben. Az 1970-es termelési terv teljesítése ugyanakkor szükségessé teszi elsősorban a gépgyártóipari vállalatokban azt, hogy az együttműködő gyárak szigorúan betartsák a kooperációs grafikonokat.

Levonva az összes tanulságokat az 1969-ben tapasztalt hiányosságokból és pontosan követve az RKP KB plenárisának határozatait, nem kíméljük majd erőfeszítéseinket azért, hogy már az év első napjaiban minden vállalatban minőségileg megjavuljon a munka, ami hozzájárul a gazdasági hatékonyság növeléséhez. E tekintetben az erőteljes pártzervezetre, a dolgozók tízezreire támaszkodunk, akik önfeláldozóan és szilárd elkötelezettséggel küzdenek azért, hogy megvalósítsák az ötéves terv utolsó esztendőjéből rájuk háruló feladatokat.

Már a tavasz lehelete érződik

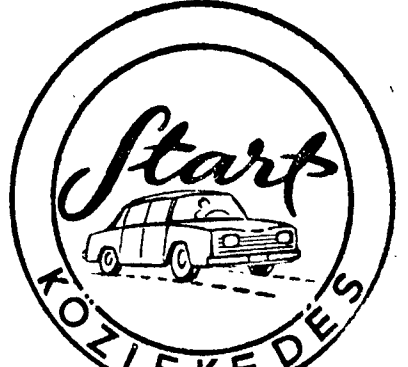
(Folytatás az 1. oldalról)

nek. Egyre nagyobb teret hódít ezen a téren a technika, amit az bizonyít, hogy villamos motorokkal szivattyúzzuk majd a föld gyomrából a növények számára szükséges, életét vizet. Ezért még az ősz folyamán befejezték a villamosítást. Jelenleg munkában vannak a kufurók és a még szükséges 14 kufából 9-et már-már befejezték. Még e hónap 20-án megkezdik a betonlapok lerakását a vízvezető csatornákra. Igaz, a máscai termelőszövetkezetben még nem fejezték be, illetve nem építették ki a szükséges csatornahálózatot. Idén tavasszal még mintegy 4000 köbméter földet kell megmozgatni. A vezető tanács azonban intézkedett s már ezekben a napokban megkezdik a csatornák ásását.

A szakemberek gondoskodtak a szükséges vetőmagokról. A burgonya 100 százalékosan biztosított van. Raktáron van a paradicsom, a borsó és a bab természetesen szükséges vetőmag jelentős része

is. Az egy hektáros üvegházban jelenleg fertőtlenítik a talajt, ezután pedig növelik annak táptérelt és amint elérkezik az optimális idő, ide vetik a korai paradicsom, a káposzta magvakait. A szövetkezetben felkészültek a palánták áttűzéséhez szükséges területtel is. Fertőtlenítik a trágyát és rostálják a tápkövek előállításához nélkülözhetetlen portrágyát. Nem érdeketlen megemlíteni, hogy a paradicsom és káposzta palánták áttűzéséhez 4,2 millió tápkockát kell készíteni. Ezért már most rendbehozták a présgépeket és hamarosan üzembe helyezik azokat. A szövetkezet asztalosműhelyében is a legtöbb a kertészeknek dolgoznak. Szabják, gyalulják a holland ágyakhoz szükséges rácsokat nyersanyagból.

Másan már dolgoznak a kertészek. Ez érthető, hiszen mint az elmúlt években, idén is kimagasló terméshozamokat akarnak betakarítani. Ezzel pedig jó hírnevüket öregbítik.

Hóban — jégen

A behavazott, eljegesedett utak próbára teszik a legedzetlenebb vezetőket is. Téli vezetés idején, nem egyszer a kocsit váratlanul fűggetlenül magát kormánytól, féktől, uttól.

Mi is történik?

Azokat az erőhatásokat, melyeket a gumibroncsok száraz időben való közlekedés idején kihasználhattak, a megváltozott utviszonyok érvénytelenítik és ilyenkor áll be a csuszás. Minden autós-motoros észlelheti, hogy a gépjármű haladását többek között a gördülő kerekek, valamint azok csapágyainak ellenállása akadályozza.

Autóvezetés — télen

lyozza. (Ezt menetellenállási tényezőnek nevezzük). Ez utóbbi értéke 70—90-szer kisebb, mint a gumis és az uttest között kialakuló tapadó súrlódás, amely a kerekek oldalirányú szabadítását biztosítja. A tapadó súrlódás szerepe jelentős és nélkülözhetetlen. Értékeitől függ az elérhető maximális lassítás, „fékezés” vagy a gyorsulás, a megcsúszás veszélye nélkül elérhető kanyarvétel sebessége, a kerekek oldal irányú stabilitása, ami tulajdonképpen biztosítja a kocsit irányíthatóságot. Ugyanis a stabilizáló erő a kerekek gördülési síkjára merőlegesen, oldal irányba hat, mintegy megtartja azokat a mozgási vonalban. Tehát a tapadás határáig kiegyenlíti mindazokat az erőket, melyek a kocsira nem a gördülés irányába hatnak. (Centrifugális erő, oldalcsúsz, utdoborolhat stb.)

A sebesség növelése az oldalirányú mozgást erősíti és ideje elő. Ugyanakkor csökken a kocsit tartó erők, melyek a kocsit a megváltozott nyomvonalaknak a növelésére is, (pl. gáz-adás) majd túlpörgő kerekeknél meg is szükséges. Ugyanígy csökken a fékezésnél és megszűnik a blokkolásnál.

Sporthíradó

A bajnoki szünetben az átigazolási hírek tartják a labdarugó színpadot. Ki jön? Ki megy el? Honnan? Hová? Miért? Mit játszik? Mennyit? A szurkolókat minden érdekli. És az uborkaszőnyegben olyan jól esik eldumálni a fociról...

Két jólértécsült focirajongó beszélgetést lesem el a minap. — Olvasd? Both Gábor, aki az UTA vezetői már kétszer voltak Szatmáron, most alált...

— Na, hálstennek! Remek kis labdarugó! — Ember, hallgasson már meg! Nem az UTA-nak, a Rapidnak irt alá!

A lelkesedés rögtön alábbhagyott, a férfi arra megnyúlt. — Gondolhattam volna, mi csak azokat tudjuk leigazolni, akikre másoknak már nincs szükségük.

Az utóbbi években hozott játékosoktól — az egy Pozsonyit kivéve, aki viszont 16 hónapot állt a partvonalon — eléggé könnyen vált meg régi klubjuk. Gondoljunk csak Leretterre, aki Temesváron már egyszer abbahagyta a labdarugást, Gorneara és Petescura, akik ugy kerülték Aradra, hogy régi csapatuk — a Steaua — már nem látott bennük fantáziát... Most végre lett volna alkalmunk leigazolni egy jó „zsukást”, de addig körülményeskedtünk, míg a Rapid elhalasztotta az orruk elől.

A szörzőldög szurkoló bosszusan legyintett, s továbbment.

Hogyan is áll az UTA az átigazolásokkal?

A bajnokság megnyerése után mindenki — edzők, vezetők, igazgatók stb. — hangoztatta: „...a megnövekedett feladatok, a sikeres nemzetközi szereplés érdekében feltétlenül erősíteniünk kell!” A kiszemelt játékosok közül — hosszsz huza-vona és nem kis anyagi

Átigazolás és kulisszatitkok

áldozatok árán — sikerült végülis hármat leigazolniuk. Hogy kik voltak, és mi lett a sorsuk?

Dembrovski, a Vagonul közép-csátára, akit kiadás nélkül igazolt le az UTA. Elvitték a belgiumi portyára, játszott a tartalékcsapat néhány mérkőzésén, majd — látva, hogy a textilgyáriak nem tudják elintézni az iskolázatásával kapcsolatos kérelmét — csapat, papot otthagyva visszamenekült a vagonyáriakhoz.

Móricz Imre, a Nagybányai Minerul volt kapusa, egyetlen mérkőzésen védett. A sportegyesület vezetősége nem állta szavát, nem adta meg a játékosnak, amit megígért, és a kapus (kétszer már itthagya a csapatot) most a végleges bucsu gondolatával foglalkozik.

Regep, akinek leigazolása ellen annakidején — „kutyából nem lesz szalonna”-jelszóval — hiába tiltakoztunk, nem tudott szakítani könnyelmű életszemléletével, továbbra is sportszerűtlenül élt, nem váltotta be a szerepléséhez fűzött reményeket, és néhány nappal ez előtt végleg kitétek a kerékből.

Hát így állunk, illetve áll az UTA az erősítésekkel. Három játékosot igazolt le és...

De a Both-ügy is gazdag tanulságokban. Nem tudjuk, hogy a fővárosi csapat mit ígért és mit adott a fedezetnek, és milyen utómódon fogja megszerezni kiadását, de egy dolog biztos: a válogatott labdarugó eredetileg Aradon

akart játszani! A Rapid fűgőbb volt.

— Meg van köve a kezünk, mi nem vehetjük fel a versenyt a nálunk sokkal gazdagabb egyesültekkel — mentegetőznek a textilgyári vezetők.

Lehet. De egy játékos leigazolása nemcsak anyagiakon mulik! Körművelkedéssel, fontoskodással nem lehet labdarugót szerezni!

— Igaz — mondta Pánits Sándor, az UTA labdarugó-szakosztályának alelnöke. — En talán el tudtam volna intézni, hogy aláírjon. De miért én szaladgáljak játékosok után, amikor az egyesületeknek kilenc fizetett alkalmazottja van?

— ?! — Hát így áll a helyzet jelenleg. Az UTA ma már csak másodrangú játékosok leigazolásában reménykedik: Dobav (Kudizs), Clocan (Zalata), Dembrovski és Boros (Vagonul). És az UTA — egy bajnokcsapat.

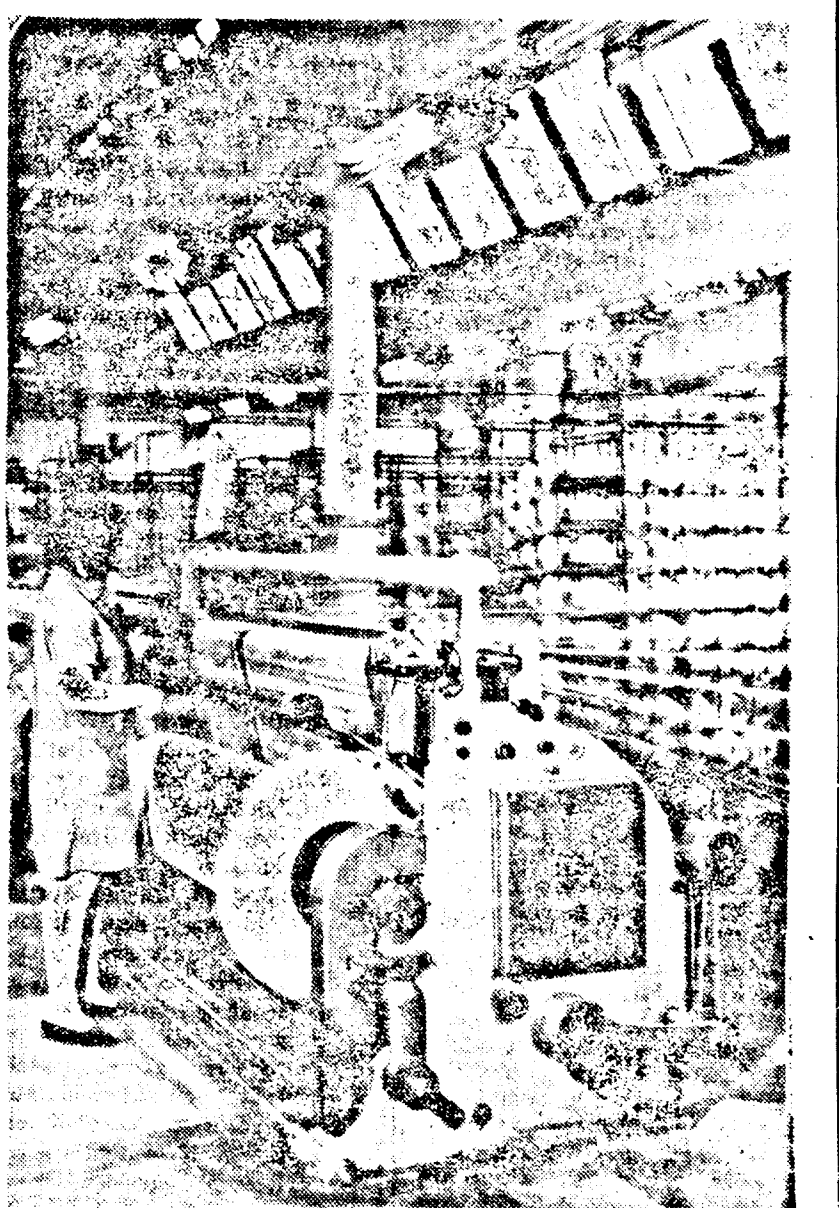
OROSZHEGYI KAROLY

Üzembe helyezték...

A KOLOZSVÁRI PORCELÁN-ÜZEMBE üzembe helyezték a második fejlesztési és korszerűsítési időszak összes termelőkapacitását. Ezzel könnyíti munkánk ez a nagy egysége elért végeles kapacitását (évi 4500 tonna háztartási porcelántermék és 500 tonna műszaki porcelántermék). A második szakaszban felépítették három automata hőellenőrzési alagutkémencét, felszerelték az országban eddig ismeretlen technológiára berendezéseket, mint amilyen például az automata szárító, amely egyben minőségellenőrzést is végez, a tányérszterilizáló gépeket, zománcozó gépeket stb. A magas színvonalú technika bevezetése folytán jelentősen javult a porcelántermékek minősége. Jelenleg a tányérok csaknem 80 százaléka első osztályú, míg a régi berendezésekkel a termékek csupán 48 százalékát sikerült ebben a minőségben előállítani.

Az utolsó termelőkapacitások üzembe helyezésével egyidejűleg a gyár új csarnokában leleplezték a legnagyobb kolozsvári mozaikot, Zoita Crăciun és Emil Jiboteanu képművészek alkotását, amely az ipari esztétika felkarolására hozott intézkedésekről tanuskodik.

A MEDGIDIAI CEMENTGYÁR évi termelőkapacitása a nemrég üzembe helyezett két új gépsor beállításával 640 000 tonnával emelkedett. A napokban megkezdte a termelést a bővítési terv egy újabb objektuma: az azbesztcement-gépsor is. E részleg évi 4 millió négyzetméter azbesztcement-lappal látja el az építőtelepeket. A lapokból választ-falak, tetők és könnyű üzemcsarnokok épülnek.

A December 30. textilgyár szövődéjének előkészítőjében.

Egy mindenkit érdeklő kérdéstről

Ezen a télen ismét felütötte fejét a majdnem egész Európában elterjedt a gripp-járvány. Különösen nagy erővel lépett fel Franciaország, Olaszország, Törökország és Közép-Európa több vidékén. Az utóbbi napokban azonban — mint arról a rádió, sajtó, televízió útján értesülhettünk — jelentősen csökkent a járványos száma. Bár hazánkat eddig elkerülte, egészségügyi szerveink mindent megtektek a betegség megelőzésére érdekében.

A minap a Megyei Egészségügyi Igazgatóságon éppen erről beszélgettünk dr. Alexandrescu Nicolae felügyelővel, járványtani szakorvossal.

Kérdésünkre: — Milyen intézkedéseket fogantatosítottak a gripp-járvány megelőzése, az egyedi esetek minél gyorsabb elszigetelése érdekében?

a következő választ kaptuk: — Meg december elején megkezdett az Egészségügyi Minisztérium és az Oktatásügyi Minisztérium utasítása a gripp-járvány megelőzésére és leküzdésére vonatkozó intézkedésekkel kapcsolatban. Különösen fontos ezek betartása a gyermek- és ifjúsági intézményekben, ahol a járvány veszélye leginkább fennáll. Az első és egyik legfontosabb teendő ebben az időszakban, fokozottan ügyelni a gyermekek egészségi állapotára. S

Mai interjúnk

késedelem nélkül jelenlenni kell a körzeti orvosi rendelőben vagy a legközelebbi poliklinikán. Fokozott gondot igényel a kollektív és egyéni higiénia írott és íratlan szabályainak szigorú betartása (a helyiségek tisztán tartása, rendszeres szellőztetés, gyakori kézmosás stb.) Itt kell megjegyeznem, hogy nem ajánlott gyermekeknek különböző előadásokon, sportrendezvényeken résztvenniük, vagyis csökkenteni kell a nagyobb tömegekkel való érintkezés lehetőségét a járványveszély időszakában. Ugyanakkor megkülönböztetett figyelmet kell fordítani vitaminokban gazdag étrend összeállítására. Az ésszerű táplálkozás jelentősen növeli a szervezet ellenálló képességét mindenfajta fertőzőkkel szemben. Ez — épp úgy, mint a többi utasítás — nemcsak a gyermekekre, de a felnőttekre is vonatkozik. Betartásuk csökkenti a megbetegedés veszélyét.

Lejegyezte: B. M. KATALIN

Ködben

Különösen reggel és az esti órákban a járművek biztonságos közlekedését nagyarányban gátolja a köd. Ködben tömpított fényt kell használniuk, melynek beállítását idejében el kell végeznünk. A ködlámpákat felszereljük úgy, hogy a magasságuk semmi esetre se haladja meg a 18—20 cm. távolságot a földtől számítva.

Gyújtunk borult, szürke napokon is lámpát a városi utcákban, így biztonságosabban a közlekedés, de a fény legyen tömpított. Amikor a látásviszonyok korlátozottak, vagyis a látótávolság nem éri el a husz-harminc métert, kinyitott ablakkal, a hangokra és az ut szélére figyelve kis sebességgel közlekedjünk.

A látási viszonyokat kedvezőtlenül befolyásolja az ablakok párázása is. Beszéljünk erről is.

A biztonságos téli vezetés egyik alapvető követelménye a jó látási viszonyok állandó biztosítása. Az utasteret ilyenkor egyenletesen kell melegeníteni. Fontos követelmény, hogy az ajtók és az ablakok tökéletesen zárjanak. Indulás előtt szárvasbőrrel kell eltárgyázottsággal közlekedjünk.

volítani a pára lecsapódását. A cipőről, kalapról, telikabatról el kell távolítani a havat, a vízcseppeket. Ezáltal elkerüljük a felolvadt hó, víz és jégképződések parává való átváltozását, melyek a hideg ablaküvegre lecsapódva gátolják a kilátást. Párázás esetén utközben meg kell állni és újból eltávolítani a párázást. Az így eltelt percek nem tekinthetők idővesztésnek. Ajánlatos termikus melegítő testek felszerelése az első és a hátsó szélvédőkre. Az üveg melege megátalja a jégképződést a külső felületen és a pára lecsapódását az utasterben. A hátsó szélvédő beparázódását elkerülhetjük ha a belső felületre celluloid védőt ragasztunk. Felragasztás előtt feltétlenül tisztára kell törölnünk a belső felületet.

Erső fagy vagy havazás idején a szélvédőt kívülről vékony glicerin réteggel vonjuk be. Ez megakadályozza a jégképződést, ugyanakkor nem gátolja a kilátást sem.

PINTÉR LAJOS

NEMZETKÖZI ÉLET

Román-francia hosszú lejáratú gazdasági szerződést írtak alá

A román-francia gazdasági, tudományos és műszaki együttműködési vegyes kormánybizottság második ülésszaka alkalmából péntek reggel Bukarestben aláírták a Románia és Franciaország 1970-1974 közötti gazdasági cseréjére és kooperációjára vonatkozó egyezményt és az 1970. évi árucseré-megállapodást.

Az egyezmény megerősíti a szükséges keretben a két ország gazdasági cseréjének és kooperációjának fejlesztését.

A megállapodásban foglalt áru-listának megfelelően Románia kohászati termékeket, traktorokat, szerszámgepeket, villanymotorokat, készruhákat, köztartást, textilát, lábbelit, mezőgazdasági elemisztertermékeket stb. exportál Franciaor-

szágba, s onnan behoz gépipari felszereléseket, berendezéseket és más termékeket, fém-, vegy- és gyógyszeripari termékeket, valamint más árut.

A dokumentumok román részéről Florea Dumitrescu pénzügyminiszter, francia részről Valéry Giscard d'Estaing gazdasági és pénzügyminiszter írta alá.

Az aláírásnál jelen volt Nicolae Nicolae helyettes külkereskedelmi miniszter, Jean Chapelle, a francia gazdasági és pénzügyminiszterium külföldi gazdasági kapcsolatok igazgatóságának igazgatója, valamint a két küldöttség tagjai. Ott volt Constantin Flitan, Románia párizsi nagykövete és Pierre Pelen. Franciaország bukaresti nagykövete.

MA ESTE BUKARESTI IDŐ SZERINT 22.45 ÓRA KÖRÜL SORSOLJAK KI a Ciudad de Mexico-i Maria Isabel szálló „függetlenségi termében” a labdarúgó világbajnokság döntőjének csoportbeosztását. Az ezüst urnából Mordy Maduro (Kuraszao) a FIFA végrehajtó bizottságának tagja húzza ki a résztvevő csapatok nevét feltüntető cédulákat. Ezek a következők: Anglia, világbajnok, Csehszlovákia, Olaszország, Szovjetunió, Románia, Svédország, Belgium, NSZK, Bulgária, Peru, Brazília, Uruguay, Salvador, Izrael, Marokkó és Mexikó.

Az ünnepélyes eseményt a televízió egyenes adásban közvetíti a döntőben részt vevő 16 országból.

Ezzel a kilencedik rendezik meg a labdarúgó világbajnokságot. A Jules Rimet-kupát eddig Uruguay (1930-ban és 1950-ben), Olaszország (1934-ben és 1938-ban), az NSZK (1954-ben), Brazília (1958-ban és 1962-ben) és Anglia (1966-ban) szerezte meg.

Román-jugoszláv kereskedelmi szerződéseket írtak alá

A Románia Szocialista Köztársaság és Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság közötti gazdasági együttműködési és kooperációs kapcsolat keretében és a két ország külkereskedelmi szakvállalatai közötti tárgyalások nyomán január 9-én Bukarestben a következő kereskedelmi szerződéseket írták alá:

— A bukaresti Masinexport állami külkereskedelmi vállalat és a belgrádi Investimport között, s ennek értelmében Románia 45 darab 5100 kilowattos villanymozdonyt és szükséges alkatrészeket szállít Jugoszláviának;

— A bukaresti Masinexport állami külkereskedelmi vállalat és a zagrabi Rade Koncar jugoszláv cég között, s ennek értelmében Jugoszlávia 75 darab 3400 kilowattos villanymozdonyt szállít Romániának; ezeknek a mozdonyoknak a gyártásához román szakvállalatok alkatrészeket és alkatrészcsoporthoz szállítanak.

E nagy komplexitású termékek előállításában való együttműködés újabb bizonyítéka a két barát ország közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok erősödésének.

villanymozdonyt szállít Romániának; ezeknek a mozdonyoknak a gyártásához román szakvállalatok alkatrészeket és alkatrészcsoporthoz szállítanak.

E nagy komplexitású termékek előállításában való együttműködés újabb bizonyítéka a két barát ország közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok erősödésének.

A NYUGAT-EURÓPAI UNIÓ MINISZTERI TANÁCSÁNAK ÜLÉSE

BRÜSSZEL. (Agerpres).

Pierre Harmel belga külügyminiszter elnökléssel Brüsszelben pénteken megkezdődött a Nyugat-európai Unió (WEU) miniszteri tanácsának ülése. A WEU a hat Kö-

zös Piac-országokat és Nagy-Britanniát foglalja magában, Franciaország, amely csaknem egy évvel ezelőtt kilépett a WEU szerveinek többségéből, ezúttal sem képviselti magát. Az ülés első napján a kelet-nyugati kapcsolatok kérdését, a közel-keleti helyzetet és a nigériai konfliktust vizsgálták meg.

A továbbiakban a résztvevő gazdasági kérdéseket tárgyalnak meg, különös tekintettel az EKG és Nagy-Britannia kapcsolataira.

Ezzel kapcsolatban Michael Stewart brit külügyminiszter, országgyűlési elnöke vezette Brüsszelbe érkezésekor kijelentette, hogy a Nagy-Britannia közös piaci csatlakozásával kapcsolatos tárgyalások legkevesebb év közepéig megkezdődhetnek. Kifejezte Angliának azt az óhaját, hogy Franciaország újra elfoglalja helyét a WEU szerveinek között.

Mint ismeretes, a francia kormány 1969 februárja óta bojkottálja a WEU összes összejöveteleit, mivel a WEU, a brit kormány kezdeményezésére, megvitatta a közel-keleti kérdést. Az azóta eltelt időszakban Franciaország tartotta magát ahhoz az állásponthoz, amely szerint a WEU konzultatív szerv és nem a tagállamokra kötelező politikai tanácskozáskor esz-

Egyezmény a Libanon területén állomásozó palesztinai erők képviselőivel

Kamal Jumblatt, Libanon belügyminisztere pénteken bejelentette, hogy egyezményt kötött a Libanon területén állomásozó palesztinai gerillaszervezetek képviselőivel — közli a UPI. Az egyezmény, amely a libanoni miniszter és a kommandóerők képviselői között lefolyt megbeszélés nyomán jött létre, előírja, hogy a gerillaszervezetek libanoni területéről nem indítanak katonai műveleteket Izrael ellen. A libanoni sajtóügynökség szerint Kamal Jumblatt kijelentette, hogy a jövőben az ilyen műveleteket a jelenleg izraeli megszállás alatt álló arab területeken belül hajtják végre, s e műveletek kiindulópontjaként nem használnak fel libanoni határfalvakat, a megterhelések elkerülése érdekében.

Az egyezmény ezenkívül előírja a palesztinai erők kivonulását a határmenti falvakból és a katonai gyakorlatok megszüntetését a palesztinai menekülttáborokban.

Véget ért Houstonban a holdmintákat tanulmányozó nemzetközi tudományos konferencia

HOUSTON. (Agerpres).

Véget ért Houstonban a nemzetközi tudományos konferencia. Negynapi munka után a résztvevők ismertették megállapításait az első holdminták vizsgálatáról. Mint ismeretes, a július 20-án hozott holdmintákat tanulmányozás céljából kilenc ország 147 tudósának adták át.

A tudósok következtetései szerint a Hold elegendő adatot szolgáltat a naprendszer történetének megismeréséhez. Noha pontos megállapításra nem jutottak, az eddigi ismeretek birtokában feltételezik, hogy a Föld természetes utatára körülbelül 4,6 milliárd évvel ezelőtt, a naprendszer bolygóival együtt alakult ki.

Az értekezlet megállapította, hogy a feltételezéseknek megfelelően a Holdon nincs víz, sőt valószínűleg nem is létezik az élet semmilyen formája, noha a kőzetekben ki lehetett mutatni a szerves élet alkotóelemei — a szén és a nitrogén — nyomait. A kőzetekben előfordul nagy mennyiségben víz, sőt valószínűleg nem is létezik az élet semmilyen formája, noha a kőzetekben ki lehetett mutatni a szerves élet alkotóelemei — a szén és a nitrogén — nyomait. A kőzetekben előfordul nagy mennyiségben víz, sőt valószínűleg nem is létezik az élet semmilyen formája, noha a kőzetekben ki lehetett mutatni a szerves élet alkotóelemei — a szén és a nitrogén — nyomait.

Minden véleménykülönbség dacára a kutatók egyetértéssel abban, hogy a Hold, vagy legalábbis a Holdról, de valószínűleg kevésbé értjük azt meg — jelentette ki Eugene Simmons, a NASA szakembere.

bis a holdkéreg valamikor, magma állapotban volt, s víz és légkör hiányában száradt meg. Ezért van az, hogy a Földön is ismert elemekből a Holdon merőben más vegyületek képződtek. A Hold geológiai szempontból jelenleg minden valószínűség szerint teljesen sívár.

A tudósok arra a következtetésre jutottak, hogy a holdbeli krátereket csupán a meteorok becsapódása okozta, nem pedig vulkánikus tevékenység, ahogyan eddig hitték. Az értekezlet résztvevői többsége véleménye szerint a holdpor és tektitek — főleg szilikátsókoból álló sokszínű gömböcskék — a meteorok lezuhanása folytán keletkeztek, miután a becsapódás okozta nagy hőség megolvastotta az anyagokat. A meteorok többsége — amelyek közül egyesek óriási méretűek voltak — a Hold keletkezését követő időszakban, azaz letezésének első pár százmillió évében hullott le.

Az értekezlet záróülésén rámutattak, hogy korai volna elméleti következtetéseket levonni a kapott adatokból, és hangsúlyozták, hogy a kutatásokat tovább kell folytatni, az adatokat egybe kell vetni és felolgozni. „Ma többet tudunk a Holdról, de valószínűleg kevésbé értjük azt meg” — jelentette ki Eugene Simmons, a NASA szakembere.

RÓMA

Összeült az Olasz Szocialista Párt Igazgatósága

Péntek reggel Rómában összeült az Olasz Szocialista Párt Igazgatósága, hogy a kereszténydemokrácia, a szocialista, az egységes szocialista és a republikánus pártok legutóbbi megbeszélési nyomán megvizsgálja a középbal kormánykoalíció helyreállításának kilátásait. A pártközi megbeszélésekről szóló jelentésben Francesco de Martino, az OSZP főtitkára kijelentette, „a Kereszténydemokrata Párt továbbra is úgy véli, hogy egymaga képtelen szembenézni az ország gazdaságában felmerült problémákkal, s ezért felhívja a javaslatát, hogy a tavaszi tartományi, területi és községi választások előtt alakítsanak újabb négyparti kormányt”. Ezzel nem merültek fel azok a

politikai jellegű feltételek, amelyek a multban meghusztották a négyparti együttműködés felújítását, s így össze, nyílt véleménycsere kezdődött. Persze mindennek a kezdetén vagyunk, s így nem bocsátkozhatunk jóslásokba a fejleményeket illetően. Ezért folytatnunk kell a megbeszéléseket.

A kollektív szerződések felújítását rendezett sztrájkokban való részvételért a munkások ellen rendezett zűrzavarok nagy számával kapcsolatban de Martino kijelentette: „Az OSZP véleménye szerint a kormányt és a parlamentet a kompromisszum kell részesítenie ezeket a munkaságiakat”.

A görög miniszterelnök nyilatkozata

ATHÉN. — Al. Cipeanu, az Agerpres tudósítója közli: Papadopolosz görög miniszterelnök a nikosziai rádió athéni tudósítójának adott interjújában cáfolta azt a hírt, hogy a görög kormány támogatja a ciprusi „unionista” titkos szervezeteit, amelyek felkészültek a Görögországhoz való csatlakozás régi tervét és terrorakciókkal próbálják gátolni a két ciprusi közösség tárgyalásait. Arra a kérdésre, hogyan viszonyul a görög kormány a Nemzeti Fronthoz és más ciprusi kormányellenes szervezetekhez, Papadopolosz ezeket mondotta: „Mi mindenben elítéljük az ilyen szervezetek tevékenységét, mert ezek nemcsak

hogy nem szolgálják Ciprus nemzeti érdekeit, hanem ellenkezőleg, olyan helyzetet teremtenek, amely ártalmas ezeknek az érdekeknek, mégpedig olyan időpontban, amikor nyilvánvaló az érdekelte felek jószándéka a ciprusi kérdés megoldását illetően”.

Ez a nyilatkozat olyan időpontban hangzott el, amikor az unionista szervezetek tevékenységének kiújulása azt a benyomást keltheti a török félben, hogy a Ciprus Görögországhoz való csatlakozására irányuló akciókat Athén sugallmazza; ez nemcsak a két közösség tárgyalásainak árt, hanem újabb feszültséget okozhat Görögország és Törökország között.

Félévszázada szünt meg a német gyarmati uralom Namíbiában (Dél-nyugati-Afrikában), s már egy évtizede annak is, hogy az ENSZ elfogadta a dekolonizációs nyilatkozatot. A kettős évforduló alkalmával nem érdektelen megvizsgálni, milyen nehézségekbe ütközik és mégis milyen eredményekre jutott a felszabadító mozgalom e területen, amely többrendbeli ENSZ-határozat dacára még mindig a Dél-Afrikai Köztársaság közigazgatása alá tartozik.

Diallo Telli, az Afrikai Egyezségezet főtitkára kijelentette: „A gyarmati rendszer felszámolása szempontjából Dél-Afrikában még nem értünk el érdemleges haladást”. Egyelőre használatul munkálkodott Namibia függetlenítésének ügyén az ENSZ is. Legutóbb, a múlt év augusztus 13-án a Biztonsági Tanács határozatban szövegezte fel a Dél-Afrikai Köztársaságot, hogy október 4-ig szüntesse meg a rasszista közigazgatást Namíbiában. Ellenkező esetben — mutatott rá a határozat — „a Biztonsági Tanács ismét összeül, hogy az Alapokmány előírásai

A namíbiai gerillamozgalom

nak megfelelően megszorító intézkedéseket hajtson végre”. Mint ismeretes, ezek között szerepel a fegyveres beavatkozás is. A dél-afrikai külügyminiszter nem sokkal a határozat elfogadása után kijelentette: „A Dél-Afrikai Köztársaság 50 esztendője látja el Dél-nyugati-Afrika közigazgatását és nincs szándékában lemondani a területéről”. A Biztonsági Tanács valóban össze is ült de az USA, Nagy-Britannia és Franciaország ellenkezése miatt megszorító intézkedéseket nem hozhatott.

A probléma felette sokrétű. Mindenekelőtt rá kell mutatnunk, hogy mind Dél-Afrika, mind Dél-nyugati-Afrika ásványkincseinek kiaknázásában számos amerikai, brit, francia, sőt nyugatnémet és japán cég vesz részt. Megjegyzendő, hogy Namibia a nyugati világban a második helyet foglalja el a gyémánt és olombányászat, a harmadik helyet a vanádium kitermelése tekintetében. Igen jelentős a kő-

olaj, a réz, a cink, a magnézium és az aranybányászat is. A namíbiai lakosság olcsó munkaerőt szolgáltat, és így a természeti kincseket kitermelő társaságok busás profitot érnek el. Emeltesre méltó, hogy csupán Uvarr

teljesíti kötelezettségeit a nemzetközi közösséggel szemben”.

A délafrikai rendszerrel szembeni elnözi magatartás második sorban azzal magyarázható, hogy a nyugati hatalmak nagy stratégiai fontosságot tulajdonítanak a DAK-nak a világnak ebben a térségében. Amint Diallo Telli nemrég hangoztatta, „a NATO-országok felfogása szerint a dél-afrikai kolonializmus az erődítmény szerepét tölti be azzal szemben, amit ezek az államok indiai-óceáni kommunista veszélynek neveznek”. Ez magyarázza, hogy nagy mennyiségű katonai felszerelést szállítanak a DAK-nak és támogatják hadiiparuk egyre erőteljesebb fejlesztését.

Nyilvánvaló, hogy a namíbiai nemzeti felszabadítási mozgalom ilyen körülmények között nagy nehézségekbe ütközik. A hazafiak rendkívül mostoha körülmények között, kezdetleges eszközökkel vívják harcukat a tö-

keletiesített elnyomó apparátus ellen. „Afrika déli részén — mondotta Ahdjo kameruni elnök az ENSZ-közügyűlésen — jelenleg szemtanúi lehetünk a legszervezettebb erőszakgepezetnek, amelyet az emberiség a náciizmus óta ismer”. Ennek tulajdonítható, hogy jelenleg Namíbiai szárazságy sűrűlőnek Windhoek, a főváros börtöneiben, s a támadó akciók csupán néhány célpontja irányulnak, főleg az ország észak, északnyugati és keleti részén.

A dél-nyugati-afrikai nép szervezetének (SWAPO) Tange tanácsnoki helységben megtartott legutóbbi kongresszusán a namíbiai gerillamozgalom vezetője feltárta ezt a helyzetet, s hangsúlyozta, hogy fokozni kell a fegyveres harcot az egész namíbiai lakosság bevonásával. A kongresszus elhatározta, hogy újraszervezi a SWAPO-t, hogy hatékonyabban előkészítse az általános anticolonialista felkelés előfeltételeit. Ugyanakkor javaslat hangzott az, hogy fokozott együttműködést kell létrehozni a többi afrikai nemzeti felszabadítási mozgalommal.

C. TINEA

A hírügynökségek jelentik

LONDON. Nagy-Britanniában hatalmas mozgalom indult a bér-emelési követelések támogatására, a kormány azonban nem hajlandó figyelembe venni a követeléseket. Harold Wilson miniszterelnök például egy Blackburnben tartott sajtótájékoztatóján figyelmeztette az angol alkalmazottakat, hogy kormány „véget akar vetni a rendszertelen követeléseknek”.

MADRID. Egy madridi törvényszék 7 személyt ítélt el kilenc hónaptól hat évig terjedő börtönbüntetésre. Az elítéltek ellen azt a vádat emelték, hogy a „munkásbiztonságok” — a spanyol hatóságok által betiltott szakszervezetekben — tevékenykedtek.

BRAZZAVILLE. Miután a Német DK küldöttsége, élen Kurt Fichtennel, a Minisztertanács alelnökével befejezte látogatását, Brazzavilleben hivatalos közleményben jelentették be, hogy Kongó Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság diplomáciai kapcsolatokat létesít.

RIO DE JANEIRO. Rio de Janeiroban a szokatlan hűvös hőmérsékletben egy öregember és egy gyermek meghalt, 362 gyermeket és ifjút pedig kórházba kellett

CARACAS. A Pro Venezuela, a venezuelai gyáriparosok egyesülete a szocialista országokkal fenntartott kereskedelmi kapcsolatok bővítése mellett foglalt állást. A kiadott nyilatkozat hangzatos: „Erre azért van szükségünk, hogy ne függjünk többé az észak-amerikai piactól”. A venezuelai üzletemberek nyilatkozataikban tiltakoznak az ellen, hogy Washington korlátozza a venezuelai áruk, főleg a kőolajtermékek behozatálát.

JOHANNESBURG. Öt bányász vesztette életét tárnaomás miatt a dél-afrikai Welkomban. A szerencsétlenség folytán többen megsebesültek.

SANTIAGO DE CHILE. Eduardo Frei elnök meghívására csütörtökön háromnapos hivatalos látogatásra Santiago de Chilebe érkezett Juan Carlos Onganía argentin elnök. A két államfő a kétoldali gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokról, határvizsály rendezéséről és nemzetközi kérdésekről tárgyalt. Az argentin elnök részt vesz a chilei Antofagasta kikötő és az argentinai Mendoza város közötti új autózútráda felavatásán.

BELGRAD. Josip Broz Tito elnök február közepén Dzsomo Kenyatta elnök meghívására hivatalos látogatást tesz Kenya Köztársaságában — jelentette a Tanjüng hírügynökség.

ROMA. Pierina Bonsetti de Amicis, Edmondo de Amicisnek, a neves olasz regényírónak a menyegye és örököse 500 millió lírát adományozott a torinói szegény gyermekeknek. Az összeg a Cuore című regény idegen nyelvű fordításait járó szerzői díjakból származik.

Mint ismeretes, a híres regény nemrégiben Romániában is megjelent olasz nyelven.

BONN. Az erős hideg ezernyi madarat ütött a délebbre fekvő vidékek, főként Bajorország felé. Garraich-Partenkirchenben az ornitológiai társaság száz ezer vizimadár gondoskodik. Körülbelül 20 000 Bajorországban ismeretlen vadruca tanyázik az Ammersee-n skandináviai határ és szibériai

törpehatyuk ráságában. A hó és a fagy sok ragadozó madarat kergetett Bajorországból.

TOKIO. Erős földrengés rázkódatt meg péntek éjjel Honszuszisziget északi részét. A keregmozgás Aomori megyében volt a legnagyobb.

DELHI. A nyugat-bengáliai Siliguriban kijárási tilalmat vezettek be a különböző népcsoportok között az utóbbi 48 órában kirobant incidensek miatt. Az incidensekben két személy életét veszítette, többen megsebesültek.

BRÜSSZEL. Belgium északkeleti vidékén szénbányában 15 000 munkás sztrájkol, bérmelet követelve. A január 6-án megkezdett sztrájk következtében naponta 30 000 tonnával csökkent a szénteremelés. Bérmelet követelnek Liege közelében a chertali villamosipari dolgozók is. A sztrájk megbénította a villanyközpont működését.

HOUSTON. Houstonban közölték, hogy az Apollo-13 űrhajót az eredeti tervtől eltérően nem március 12-én, hanem április 11-én indítják utnák. Az Apollo-14 fel lövése is halasztást szenved: július 11 helyett csak ősszel kerül sor rá. A NASA szakemberei időközben részletesebben tanulmányozni kívánják a két űrhajó le szállási helyét, s remélik, hogy így gazdagabb és pontosabb tudományos adatok birtokába jutnak.

WASHINGTON. George Romney lakásépítkezési és városfejlesztési miniszter sajtóértekezleten kijelentette, hogy az Egyesült Államok jelenleg a második világháború utáni időszak legsúlyosabb válságán megy át a lakásépítések terén. A lakásépítés megoldására legalább 2,5 millió lakást kellene építeni, de a pénzügyi eszközök hiánya miatt ez lehetetlen.

A Lottó január 9-i húzásának nyertes számai:
I. 39, 78, 76, 85, 50, 47, 89, 54, 1, 77, 7, 26.
Nyereményalap: 552 103 lej.
II. 55, 22, 89, 23.
Nyereményalap: 276 414 lej.
(A közzétett adatok tájékoztató jellegűek.)